

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 6.2.2025
COM(2025) 33 final

2025/0015 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Maaailman kauppajärjestössä Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen lisäämistä Maaailman kauppajärjestön perustamissopimukseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee neuvoston päätöstä Maailman kauppajärjestössä, jäljempänä 'WTO', unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa päätös sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen lisäämisestä Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen, jäljempänä 'WTO-sopimus', liitteeseen 4.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1 Maailman kauppajärjestön perustamissopimus

WTO-sopimuksella pyritään saavuttamaan sen johdanto-osassa mainitut tavoitteet. Sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1995.

Euroopan unioni (EU) on sopimuksen osapuoli.¹ Myös kaikki 27 EU:n jäsenvaltiota ovat sopimuksen osapuolia. WTO voi tehdä päätöksiä WTO-sopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

2.2 Maailman kauppajärjestön yleisneuvosto

Yleisneuvosto koostuu kaikkien WTO:n jäsenten edustajista, ja se kokoontuu säännöllisesti. Ministerikokouksen istuntojen välisenä aikana se huolehtii ministerikokouksen tehtävistä sekä sille WTO-sopimuksen nojalla annetuista tehtävistä.

2.3 Ehdotuksen perustelut ja tavoite

Neuvottelut sähköistä kaupankäyntiä koskevasta sopimuksesta aloitettiin tammikuussa 2019, kun sähköistä kaupankäyntiä koskeva WTO:n yhteinen aloite, jäljempänä 'yhteinen aloite', käynnistettiin. Neuvottelujen päätavoitteena oli laatia digitaalista kaupankäyntiä koskevat kansainväliset perussäännöt, joilla edistetään ja helpotetaan digitaalisia maksutapahtumia. Komissio kävi neuvotteluja EU:n puolesta.²

Viiden vuoden neuvottelujen jälkeen yhteisen aloitteen osallistujat saivat 26. heinäkuuta 2024 sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen vahvistetun tekstin valmiiksi.³ Tähän kattavaan sopimukseen sisältyy laaja valikoima digitaalista kauppaa koskevia sääntöjä, ja sen jälkeen kun se on sisällytetty WTO:n oikeudelliseen kehykseen, se muodostaa ensimmäiset digitaalista kauppaa koskevat maailmanlaajuiset säännöt. Sähköistä kaupankäyntiä koskeva sopimus sisältää 1) kaupan helpottamista koskevia sääntöjä, jotka voivat johtaa saumattomampaan digitaaliseen kaupankäyntiin sekä maiden sisällä että rajojen yli (esim. määräykset, jotka koskevat paperitonta kaupankäyntiä, sähköisiä sopimuksia, sähköistä todentamista ja sähköisiä allekirjoituksia), 2) määräyksiä, joilla parannetaan sekä kuluttajien että yritysten luottamusta digitaaliseen kaupankäyntiympäristöön (esim. ei-toivottuja kaupallisia sähköisiä viestejä, kuluttajansuojaa verkossa, kyberturvallisuutta tai avointa internetyhteyttä koskevat määräykset) ja 3) määräyksiä, jotka johtavat luotettavampaan

¹ Neuvoston päätös 94/800/EY, tehty 22 päivänä joulukuuta 1994, Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa (EYVL L 336, 23.12.1994, s. 1).

² Neuvoston päätös 8993/19, annettu 21 päivänä toukokuuta 2019, Dohan kehityskierrosta koskevien neuvotteluohjeiden täydentämisestä sähköistä kaupankäyntiä koskevista säännöistä ja sitoumuksista käytävien useammankeskisten neuvottelujen osalta.

³ Tiedonanto sähköistä kaupankäyntiä koskevasta yhteisestä julkilausumasta, Maailman kauppajärjestö (26.7.2024), <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/INF/ECOM/87.pdf>.

kansainväliseen digitaaliseen kaupankäyntiympäristöön ja helpottavat kuluttajien ja yritysten jatkuvaa pääsyä internetiin ja sähköisiin palveluihin kohtuullisin hinnoin (esim. sähköisiä maksuja tai televiestintäpalveluja koskevat määräykset). Sopimukseen sisältyy myös pysyvä kiello kanta tulleja sähköisistä siirroista, mikä on kaupallisesti erittäin tärkeää ja EU:n teollisuuden keskeinen prioriteetti. Lisäksi sopimus sisältää kehitykseen liittyvän osion, jolla pyritään edistämään ja helpottamaan kehittyvien maiden kuluttajien ja yritysten osallistumista digitaaliseen kaupankäyntiin.

Kaikki sopimuksen määräykset ovat EU:n säännösten mukaisia, eivätkä ne edellytä EU:lta täytäntöönpanotoimia, koska niistä on jo säädetty täysimääräisesti EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäädännössä.

Sähköistä kaupankäyntiä koskevasta sopimuksesta on tarkoitus tulla osa WTO:n oikeudellista kehystä monenvälisenä sopimuksena, joka on virallisesti sisällytetty WTO-sopimuksen liitteeseen 4. Osallistuvat WTO:n jäsenet aikovat esittää helmikuuhun 2025 mennessä WTO:n yleisneuvostolle virallisen pyynnön sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen sisällyttämisestä liitteeseen 4 WTO-sopimuksen X artiklan 9 kohdan mukaisesti. WTO-sopimuksen X artiklan 9 kohdassa määrätään, että liitteeseen 4 voidaan tehdä lisäyksiä ainoastaan yleisneuvoston yksimielisellä päätöksellä.

Selkeyden vuoksi on todettava, että tässä päätöksessä on kyse vain siitä, että EU voi liittyä konsensukseen, joka koskee sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen oikeudellista sisällyttämistä WTO-sopimuksen liitteeseen 4. Tämä ehdotus *ei* liity siihen, että unioni hyväksyy sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen virallisesti. Sitä varten komissio antaa ehdotuksen neuvoston päätökseksi sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen tekemisestä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaisesti sen jälkeen, kun kyseinen sopimus on lisätty WTO-sopimuksen liitteeseen 4 ja sen on ilmoitettu olevan avoinna hyväksymistä varten.

2.4 Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Tiedonannossaan *Kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – Avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka*⁴ komissio ilmoitti seuraavaa: ”WTO:n säännöt on mukautettava 2000-luvun taloudellisiin ja kaupallisiin realiteetteihin. Sisällön osalta ensisijaisena tavoitteena olisi oltava sähköistä kaupankäyntiä, investointien helpottamista, palvelujen kotimaista sääntelyä ja valtion roolia taloudessa, myös tukien osalta, koskevien WTO:n sääntöjen nykyaikaistaminen.”

Suunniteltu säädös on täysin yhdenmukainen kyseisen tiedonannon kanssa, koska WTO:n sääntöjen mukaan sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen sisällyttäminen WTO:n sääntöihin on tarpeellinen menettelyvaihe.

2.5 Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Suunniteltu säädös on johdonmukainen unionin muiden politiikkojen ja erityisesti unionin sisämarkkina- ja kehitysyhteistyöpolitiikan kanssa.

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – Avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka, 18. helmikuuta 2021 (COM(2021) 66 final).

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tämän ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa EU:n liittyminen mahdolliseen konsensukseen WTO:n yleisneuvostossa suunnitellun säädöksen hyväksymiseksi.

Vielä ei ole selvää, pääsevätkö WTO:n jäsenet konsensukseen suunnitellusta säädöksestä, ja jos pääsevät, missä määrin, mutta neuvoston on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan mukaisesti vahvistettava EU:n kanta etukäteen.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1 Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1 Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Ilmaisu ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Lisäksi se kattaa välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa”⁵.

4.1.2 Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

WTO:n yleisneuvosto on sopimuksella eli WTO-sopimuksella perustettu elin. WTO:n ministerikokouksella on WTO-sopimuksen IV artiklan 2 kohdan mukaan valta tehdä päätöksiä kaikista monenkeskisten kauppasopimusten alaisista asioista, myös päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia.

Edellä mainituilla suunnitelluilla säädöksillä on oikeusvaikutuksia, sillä ne voivat vaikuttaa unionin oikeuksiin ja velvoitteisiin kansainvälisen oikeuden nojalla.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta WTO-sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2 Aineellinen oikeusperusta

4.2.1 Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

⁵ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2.2 Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artikla.

4.3 Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Maailman kauppajärjestössä Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen lisäämistä Maailman kauppajärjestön perustamissopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

on kuullut asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan tietosuojavaltuutettua, joka antoi lausunnon ... päivänä ...kuuta ... [lausunnon päivämäärä],

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki Maailman kauppajärjestön perustamisesta tehdyn Marrakeshin sopimuksen, jäljempänä 'WTO-sopimus', 22 päivänä joulukuuta 1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY⁶, ja se tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.
- (2) WTO-sopimuksen X artiklan 9 kohdassa määrätään, että Maailman kauppajärjestön, jäljempänä 'WTO', yleisneuvosto voi päättää konsensuksella sopimuksen lisäämisestä WTO-sopimuksen liitteeseen 4.
- (3) On aiheellista vahvistaa yleisneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, koska päätökset tulevat olemaan unionia sitovia.
- (4) Neuvottelut sähköistä kaupankäyntiä koskevasta sopimuksesta aloitettiin virallisesti tammikuussa 2019. Komissio kävi neuvotteluja EU:n puolesta. Osallistuvat WTO:n jäsenet saivat sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen vahvistetun tekstin valmiiksi 26 päivänä heinäkuuta 2024.
- (5) Sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen neuvotteluihin osallistuvat WTO:n jäsenet aikovat esittää WTO:n yleisneuvostolle virallisen pyynnön sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen sisällyttämisestä liitteeseen 4 WTO-sopimuksen X artiklan 9 kohdan mukaisesti. Unionin olisi osallistuttava tähän pyyntöön mahdollisen yleisneuvoston päätöksen valmisteluvaiheena,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

WTO:n yleisneuvostossa unionin puolesta otettava kanta on seuraava:

⁶ EYVL L 336, 23.12.1994, s. 1.

liitytään WTO:n jäsenten välillä saavutettuun konsensukseen, jotta voidaan lisätä sähköistä kaupankäyntiä koskeva sopimus WTO-sopimuksen liitteeseen 4.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*